

Javna nabava u projektima sufinanciranim iz EU fondova na primjeru Grada Ploča

Doboš, Nikolina

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Dubrovnik / Sveučilište u Dubrovniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:155:326166>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-03**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Dubrovnik](#)

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
STRUČNI STUDIJ FINANCIJSKI MENADŽMENT

NIKOLINA DOBOŠ

„Javna nabava u projektima sufinanciranim iz EU fondova na
primjeru Grada Ploča“

ZAVRŠNI RAD

Dubrovnik, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
STRUČNI STUDIJ FINANCIJSKI MENADŽMENT

„Javna nabava u projektima sufinanciranim iz EU fondova na
primjeru Grada Ploča“

ZAVRŠNI RAD

Predmet: Javna nabava

Studij: Stručni studij

Studijski smjer: Financijski menadžment

Mentor: Jelena Kiš, dipl. oec., pred.

Student: Nikolina Doboš

Indeks: 0243090245

Stupanj studija: Preddiplomski studij

Dubrovnik, rujan 2021.

SAŽETAK

Predmet ovog rada je javna nabava na projektima sufinanciranim iz EU fondova primjeru Grada Ploča. Glavni cilj javne nabave je osigurati ekonomičnije i učinkovitije postupke te racionalno trošenje javnog novca. Pod pojmom javne nabave se podrazumijevaju se sve nabave roba i usluga od strane obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi. Proces javne nabave mora se provoditi u skladu s načelima EU-a, dok postupci javne nabave moraju biti u skladu sa Zakonom. Zakonom su određeni vrijednosni pragovi nabava koji se razliku s obzirom na naručitelja te predmet nabave.

U radu je obrađena tema Europskih fondova, kao i projekata koje je Grad Ploče uspješno proveo ili ih još uvijek provodi. Europski fondovi predstavljaju financijske instrumente koji podupiru provedbu politika Europske unije u zemljama članicama. Kohezijska politika Europske unije financira se iz 3 glavnih fonda, kohezijskog, fonda za regionalni razvoj i socijalnog fonda. Također u financijskoj perspektivi 2014. – 2020. na raspolaganju su bili i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo koji se zajedno nazivaju se Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI fondovi).

Koncept i postupak javne nabave prikazan je na primjeru projekta Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve čija je ukupna vrijednost je 14.048.072,02 kuna, a na području Grada Ploča provodile su se aktivnosti u vrijednosti 8.180.232,87 kuna, a to su : uređenje EDU – EKO kompleksa na brdu Trovro u Rogotinu, Rekonstrukcija stare škole u Baćini / uređenje posjetiteljskog centra Vrata Neretve, Postavljanje i uređenje promatračnice za bioraznolikost s edukativnim sadržajem na Baćinskim jezerima. U sklopu projekta Grad Ploče je proveo ukupno 10 nabava a prilikom provjere prihvatljivosti troškova Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata donijela je dvije Odluke o utvrđenim nepravilnostima ukupne vrijednosti 667.516,64 kn . Uzimajući u obzir podatke o udjelu i vrijednosti rashoda koji su sufinancirani iz EU fondova u Gradu Ploče, može se zaključiti kako je Grad Ploče uspješan u prijavi projekata sufinanciranih iz EU fondova i provedbi postupaka nabave u sklopu tih projekata.

SUMMARY

The subject of this final paper is public procurement on projects co-financed by EU funds on the example of the City of Ploče. The main objective of public procurement is to ensure more economical and efficient procedures and rational spending of public money. The concept of public procurement refers to all purchases of goods and services by entities obliged to adhere to the Public Procurement Act. The procurement process must be carried out in line with EU principles, while public procurement procedures must comply with the Act. The law sets value thresholds for purchases that differ with respect to the contracting entity and the subject of the procurement.

The paper deals with the topic of European funds, as well as projects that the City of Ploče has successfully implemented or is still implementing. European funds represent financial instruments that support the implementation of European Union policies in member states. European Union cohesion policy is financed by the 3 main funds, cohesion, regional development fund and social fund. In the financial perspective in 2014-2020 the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund were also available, which are jointly called the European Structural and Investment Funds (ESI Funds).

The concept and procedure of public procurement is presented on the example of the project Promoting sustainable development of the natural heritage of the Neretva Valley, whose total value is HRK 14,048,072.02, and in the area of the City of Ploče, activities worth HRK 8,180,232.87 were carried out, which are: arrangement of the EDU – ECO complex on the Trovro hill in Rogotin, Reconstruction of the old school in Baćina / arrangement of the visitor center of the Neretva Gate, and Installation and arrangement of the biodiversity observatory with educational content on the Lakes of Baćina. As part of the project, the City of Ploče carried out a total of 10 procurements and according to the Regulation of the cost eligibility check, the Central Agency for Financing and Contracting of Projects adopted two Decisions on identified irregularities with a total value of HRK 667,516.64. Considering the data on the share and value of expenditure co-financed by EU funds in the City of Ploče, it can be concluded that the City of Ploče is successful in applying for projects co-financed by EU funds and implementing procurement procedures within these projects.

SADRŽAJ

SAŽETAK

SUMMARY

1.	UVOD	3
2.	POJAM I ZNAČAJ JAVNE NABAVE.....	3
3.	ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR SUSTAVA JAVNE NABAVE	4
3.1	Opće odredbe	4
3.2	Postupci javne nabave za javne i sektorske naručitelje.....	6
3.3	Izobrazba u području javne nabave	7
4.	PLANIRANJE I PRIPREMA POSTUPKA JAVNE NABAVE	8
4.1.	Plan nabave i registar ugovora.....	8
4.2	Analiza tržišta i prethodno savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima.....	10
5.	PROVEDBA POSTUPKA JAVNE NABAVE	11
5.1.	Početak postupka.....	11
5.2.	Ponuda, postupak otvaranja i pregleda	12
5.3	Odluke u postupcima javne nabave	13
5.4	Žalbe u postupcima javne nabave.....	14
5.5	Sklapanje, izvršenje i izmjene ugovora o javnoj nabavi i okvirnog sporazuma	15
6.	KONTROLA POSTUPAKA NABAVE U PROJEKTIMA SUFINANCIRANIM IZ EU FONDOVA	16
6.1	Kontrola	16
6.2	Nepravilnosti.....	17
6.3	Postupak određivanja i visina finansijske korekcije	17
7.	JAVNA NABAVA U GRADU PLOČE	19
8.	EUROPSKI PROJEKTI U GRADU PLOČAMA	20
8.1	EU fondovi u RH.....	20
8.2	Građenje i opremanje reciklažnog dvorišta u Pločama.....	21
8.3	Provedba komunikacijske kampanje o održivom gospodarenju otpadom-Zeleni val	21
8.4	Zaželi danas za bolje sutra – Grad Ploče.	22
8.5	Dječji vrtić Ploče djeci i roditeljima	23
8.6	Klub za zapošljavanje Ploče	23
8.7	Izgradnja i opremanje „Dječjeg vrtića Staševica“	23
8.8	COASTENERGY- Plava energija u lukama i gradskim obalnim područjima	24

8.9 Ribarsko-znanstvena mreža Grada Ploča	25
9. JAVNA NABAVA NA PROJEKTU „PROMICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA PRIRODNE BAŠTINE DOLINE NERETVE“	25
9.1 Projekt „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve“	25
9.2 Prikaz projektnih nabava kroz element 1 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča.....	26
9.3 Prikaz projektnih nabava kroz element 2 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča.....	28
10 ZAKLJUČAK.....	34
LITERATURA:.....	35
ILUSTRACIJE:.....	36
POPIS TABLICA:.....	37
POPIS SLIKA:	38

1. UVOD

Predmet ovog rada je javna nabava na projektima sufinanciranim iz EU fondova primjeru Grada Ploča. Glavni cilj javne nabave je osigurati ekonomičnije i učinkovitije postupke te racionalno trošenje javnog novca. Pod pojmom javne nabave podrazumijevamo nabave roba i usluga od strane obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi. Proces javne nabave mora se provoditi u skladu s načelima EU-a, dok postupci javne nabave moraju biti u skladu sa Zakonom. Zakonom su također određeni vrijednosni pragovi nabava koji se razliku s obzirom na naručitelja te predmet nabave. Cilj rada je objasniti koncept javne nabave i prikazati postupak na primjeru projekta Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve sufinanciranog iz EU fondova, od zahtjeva za pokretanje javne nabave, kriterija odabira ponuda, pregleda i ocjene ponuda, donošenje odluka i izvršenja ugovora. Kroz rad sam prikazala projekte koje trenutno provodi Grad Ploče i na samom kraju rada razradila nabave kroz projekt Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve.

2. POJAM I ZNAČAJ JAVNE NABAVE

Javna nabava je termin koji označava nabavu roba i usluga od strane državnih tijela, jedinica lokalne uprave i javnih ustanova. Kako bi se umanjile mogućnosti neracionalnosti i korupcije, većina zemalja svijeta ima pravnu regulativu koja uređuje postupke javne nabave. U Europskoj uniji je posebni naglasak stavljen na sprječavanje lokalnog protekcionizma odnosno na pokušaj zaštite proizvodnje od inozemne konkurencije putem carina i kvota.

Sustav javne nabave treba osigurati ekonomičnije i učinkovitije postupke te racionalno trošenje javnog novca. S ciljem unapređenja tog sustava u razdoblju od 2008. do 2014. godine učinjeni su značajni pomaci u okviru kojih je zakonodavstvo, koje uređuje područje javne nabave, usklađeno s pravnom stečevinom EU-a.

Ciljevi javne nabave su kratkoročni ili primarni: racionalno i učinkovito trošenje proračunskih sredstava te dugoročni ili sekundarni (pravna sigurnost, sprečavanje korupcije i kriminala, pozitivni utjecaji na gospodarski razvoj i zapošljavanja, unaprjeđenje upravljanja javnim financijama, očuvanje okoliša i drugi).

Javna nabava važan je dio gospodarstva, što se najbolje ogleda u podacima da je u 2020. godini ukupna nabava iznosila 58.867.283.775 kn. Odnosno 11.738.977.596 kn za jednostavnu nabavu, 59.872.630 kn za nabave za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavnštava a ukupna vrijednost objavljenih ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u 2020. godini iznosi 47.068.433.549 kn. Udio ukupne vrijednosti javne nabave bez PDV-a u BDP-u za 2020. je 18,99%.

3. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR SUSTAVA JAVNE NABAVE

3.1 Opće odredbe

Zakonom o javnoj nabavi (u dalnjem tekstu ZJN) se utvrđuju pravila o postupcima javnih nabava koje provode javni ili sektorski naručitelji, ili drugi subjekti radi sklapanja ugovora o javnoj nabavi roba, radova ili usluga. Zakon ima 7 dijelova , 452.članka, a sastavni dio zakona je 12 priloga. (Zakon o javnoj nabavi NN120/16)

Tri osnovna načela kojih se pravni subjekti moraju pridržavati prilikom provedbe postupaka javne nabave su:

1. Načelo slobode kretanja robe odnosi se na zabranu količinskih ograničenja na uvoz i svih mjera s istim učinkom, ali se ne isključuje zabrane koje su opravdane moralom , politikom, sigurnošću i zaštitom zdravlja.
2. Načelo slobode poslovnog nastana odnosi se na zabrane ograničavanja slobode osnivanja trgovačkih društava i podružnica poduzeća za državljane jedne države u drugoj.
3. Načelo slobode pružanja usluga odnosi se na zabranu ograničavanja slobode pružanja usluga državljanima iz država koji su osnovali poduzeće za pružanje usluga u drugoj državi. (Zakon o javnoj nabavi NN120/16)

A iz tih načela proizlaze:

1. Načelo tržišnog natjecanja- njime nije dopušteno ograničenje slobodnog tržišnog nadmetanja između gospodarskih subjekata
2. Načelo jednakog tretmana – koje nalaže da se sve usporedive situacije moraju jednako tretirati tokom cijelog postupka nabave.
3. Načelo zabrane diskriminacije – Zabrana diskriminacije ili favoriziranja gospodarskog subjekta temeljem nacionalnosti

4. Načelo uzajamnog priznavanja – njime se postiže istovrijednost različitih diploma, potvrda, tehničkih specifikacija i sl.
5. Načelo razmjernosti – postiže se da sve aktivnosti budu u skladu s predmetom nabave
6. Načelo transparentnosti – njime se mora ostvariti puna transparentnost svih postupaka javne nabave kroz obvezu objavljivanja.

Obveznici primjene ZJN su javni i sektorski naručitelji. Javni naručitelji su pobjojani u čl. 6 Zakona a to su: Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, i tijela javnog prava. Indikativan popis javnih naručitelja u RH se objavljuje i ažurira na Portalu javne nabave. Sektorski naručitelji su definirani čl. 7., a to su: javni naručitelji koji obavljaju jednu od sektorskih djelatnosti koje su definirane trećim dijelom ZJN, trgovačka društva u kojima javni naručitelj ima ili može imati prevladavajući utjecaj s koja obavljaju jednu od sektorskih djelatnosti i drugi naručitelji koje obavljaju jednu od sektorskih djelatnosti.

Člankom 12. Zakona o javnoj nabavi su definirani vrijednosni pragovi za primjenu istog. U skladu s tim člankom Zakon se ne primjenjuje na nabave:

1. Roba i usluga te provedu projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00kn
2. Radova procijenjene manje od 500.000,00 kn
3. Na nabave u diplomatskim misijama i konzularnim uredima RH u inozemstvu:
 1. Roba i usluga te provedbu projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 950.000,00kn
 2. Radova procijenjene vrijednosti manje od 4.000.000,00 kn

Jednostavna nabava je definirana čl.15. Zakona i odnosi se na nabave roba i usluga te provedbu projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 te nabavu radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn. Pravila, uvjete i postupke nabava ispod ovih pragova uređuje naručitelj općim aktom ali uzimajući u obzir sva načela javne nabave.

Nabava male vrijednosti je definirana čl. 14 ZJN, odnosi se na nabave roba i usluga te provedbu projektnih natječaja procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 200.000,00 kn a manje od vrijednosti europskih pragova te nabavu radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 500.000,00 kn ali manje od europskih pragova. Pravila, uvjete i postupke uređuje ZJN.

Nabave velike vrijednosti su nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od Europskih pragova iz članka 4. Direktive 2014/24/EU i čl.15 Direktive 2014/25/ EU. Obavijest o važećim

Europskim pravovima donosi središnje tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave, a objavljuje na Portalu javne nabave. Obveza je naručitelja postupke javne nabave velike vrijednosti objaviti u Službenom listu EU zbog interesa kojeg bi prekogranični ponuditelji mogli imati zbog vrijednosti nabave.

3.2 Postupci javne nabave za javne i sektorske naručitelje

U smislu članka 85. ZJN postupke javne nabave za javne naručitelje dijelimo na :

1. Otvoreni postupak
2. Ograničeni postupak
3. Natjecateljski postupak uz pregovore
4. Natjecateljski dijalog
5. Pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje.

Prije početka postupka javne nabave naručitelj je obvezan internim aktom imenovati povjerenstvo za provedbu postupka javne nabave. Stručno povjerenstvo se sastoji od više članova, od kojih barem jedan član mora posjedovati važeći certifikat u području javne nabave a isti ne moraju biti zaposlenici naručitelja (Zakon o javnoj nabavi NN 120/16) .

Člankom 86. Zakona je određen način odabira postupka nabave, odnosno definirano je da naručitelj:

1. Slobodno bira između otvorenog i ograničenog postupka
2. Može koristiti partnerstvo za inovacije samo ako ima potrebu za inovativnom robom koju ne može nabaviti nigdje na tržištu
3. Smije koristiti natjecateljski postupak uz pregovore za nabavu radova, roba ili usluga ako : a) se potrebe naručitelja ne mogu zadovoljiti bez prilagodbe lako dostupnih rješenja
b) uključuju projektiranje
c) se ugovor ne može dodijeliti bez prethodnih pregovora zbog okolnosti koje se odnose na prirodu, složenost, pravne ili financijske uvjete i/ili s njima povezanim rizicima
d) javni naručitelj ne može s preciznošću odrediti tehničke specifikacije s obzirom na norme
e) su u prethodno provedenom otvorenom ili ograničenom postupku sve ponude bile nepravilne ili neprihvatljive.

4. Smije koristiti natjecateljski dijalog uz jednake kriterije kao i natjecateljski postupak uz pregovore.
5. Smije koristiti pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje

Treći dio Zakona o javnoj nabavi se odnosi na sklapanje ugovora o javnoj nabavi za sektorske naručitelje. Postupci javne nabave su definirani su u članku 356. Zakona, a to su:

1. Otvoreni postupak
2. Ograničeni postupak
3. Pregovarački postupak s prethodnom objavom poziva na nadmetanje
4. Natjecateljski dijalog
5. Partnerstvo za inovacije
6. Pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje

U članku 357. Zakona je objašnjen način odabira pojedinih postupaka, odnosno da naručitelji biraju između otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka s prethodnom objavom poziva na nadmetanje i natjecateljskog dijaloga.

3.3 Izobrazba u području javne nabave

Pravilnik o izobrazbi u području javne nabave objavljen je u Narodnim novinama broj 65/2017 07. srpnja 2017. godine. Njime se propisuju program, planiranje, način provedbe izobrazbe, način izdavanja i obnavljanja certifikata i druga bitna pitanja u vezi s izobrazbom. Specijalistički program izobrazbe u području javne se sastoji od dva dijela: programa izobrazbe i pisanog ispita. Program izobrazbe traje 50 nastavnih sati, a mogu provoditi središnje tijelo za javnu nabavu, državna škola za javnu upravu te ovlaštenik izobrazbe. Središnje tijelo za javnu nabavu vodi Registar nositelja programa koji sadržava sve podatke o nositeljima programa. Pisani ispit provodi središnje tijelo za javnu nabavu, a mogu pristupiti samo osobe s važećom potvrdom o pohađanju Programa izobrazbe i dokumentom iz kojeg se može utvrditi identitet osobe. Certifikat izdaje središnje tijelo za javnu nabavu u roku 30 dana od dana kada je pisani ispit položen, a vrijedi tri godine. Redovitu usavršavanje podrazumijeva pohađanje programa usavršavanja u ukupnom trajanju od najmanje 32 nastavna sata u razdoblju od tri godine od datuma početka važenja certifikata. Certifikat se, temeljem zaprimljenog zahtjeva obnavlja na rok od tri godine od datuma isteka valjanosti certifikata koji se obnavlja. U slučaju da zahtjev za obnavljanje certifikata nije zaprimljen pravodobno, a ispunjeni svi drugi uvjeti certifikat se izdaje na rok kraći od tri godine.

4. PLANIRANJE I PRIPREMA POSTUPKA JAVNE NABAVE

4.1. Plan nabave i registar ugovora

Članak 28. ZJN je definira plan nabave i registar ugovora. Definirano je da svaki naručitelj mora donijeti plan nabave za proračunsku godinu koji se po potrebi ažurira kao registar ugovora. Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora , prethodnom savjetovanju i analizi tržišta (u dalnjem tekstu Pravilnik) se propisuju sadržaj, rok donošenja, rokovi objavljanja i druga pitanja u vezi s prethodnim savjetovanjem i analizom tržišta. Sukladno Pravilniku plan nabave se donosi za predmete čija je procijenjena vrijednost veća ili jednaka 20.000,00 kn a može se izmijeniti ili dopuniti tokom proračunske godine. Plan mora biti objavljen u roku od osam dana od njegova donošenja a obvezno sadrži :

1. Evidencijski broj nabave
2. Predmet nabave
3. CPV
4. Procijenjenu vrijednost nabave
5. Vrstu postupka
6. Navod planira li se podjela na grupe
7. Navod sklapa li se okvirni sporazum
8. Planirani početak postupka
9. Planirano trajanje ugovora ili OS
10. Napomena

IZMJENE I DOPUNE PLANA NABAVE ZA 2021. GODINU										
I.										
Platnički plan za 2021. godinu uređuje se sahva roba, radova i usluga za koja su planirana uvedena u Proračunu Grada Ploča, a koja će se tijekom 2021. godine provoditi prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16) i Pravilnika o provedbi postupaka jedinstvene nabave (Službeni glasnik Grada Ploča, broj 5/19).										
II.										

Tijekom 2021. godine pristup će javnoj i jedinstvenoj nabavi roba, radova i usluga prema slijedećem tabelarnom prikazu:

Kred. Broj	Predmet nabave	CPV	Prijetljena vrijednost nabave	Vrsta postupka	Ponudi rečite nabave	Podjeli na grupe	Ugovor ili narođ. ili ako spri čaju	Financ. iz fond. EU	Platnički potpisnik	Platničku trajanje ugovora	Napomena
1/21	Urednički materijal glazila, knjige i dr.	30190000	32.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
2/21	Literatura (časopisi, magazini, knjige i dr.)	22211000	24.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
3/21	Materijal i sredstva za opravljavanje poslova	39831600	24.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
4/21	Ostali materijal za potrebe redovnog poslovovanja	30125120	32.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
5/21	Grafičke i tiskarske usluge	79810000	68.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
6/21	Razvojni i raznopravni oprava	30213000	48.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
7/21	Radni oprema	39130000	44.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Ne	Sjedanj	12 mjeseci	
8/21	Sudski materijal	03451100	80.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Ugovor	Ne	Obzirk	90 dana	
9/21	Izrada web stranica graničnog ribolova u sklopu projekta Paravojna zadruga i obnovi	72300000	31.200,00	Jednost.	Ne	Ne	Narođ.	Da	Objekt	30 dana	
10/21	Započetna studija komerc. i tradicijskog ribolovačkog klasta u priobalnom ribolovu	75112100	80.000,00	Jednost.	Ne	Ne	Ugovor	Da	Trevanj	60 dana	
11/21	Uredaka oprema za Centar zaštite riber.	39130000	280.000,00	Otvoreni	Ne	Ne	Ugovor	Da	Svištarj	30 dana	
12/21	Oprema elektroničkim osiguranjem	09310000	480.000,00	Otvoreni	Ne	Ne	Ugovor	Ne	Separij	12 mjeseci	

Slika 1. Plan nabave Grada Ploča

Registrar ugovora i okvirnih sporazuma naručitelj je obvezan ustrojiti za sve predmete nabave čija je procijenjena vrijednost veća ili jednaka 20.000,00 kn bez PDV-a i to u roku od 30 dana od sklapanja prvog ugovora ili okvirnog sporazuma. Registrar sadrži slijedeće podatke:

1. Evidencijski broj nabave
2. Predmet nabave
3. CPV
4. Broj objave iz EOJN-a
5. Vrsta postupka
6. Naziv i OIB ugovaratelja
7. Naziv i OIB pod ugovaratelja (ako postoji)
8. Datum sklapanja ugovora ili OS
9. Rok na koji je ugovor ili OS sklopljen
10. Iznos bez PDV-a
11. Iznos PDV-a
12. Ukupan iznos s PDV-pm
13. Datum kada je ugovor ili OS izvršen u cijelosti
14. Ukupan isplaćeni iznos ugovaratelju s PDV-om
15. Obrazloženje ako je iznos isplaćen ugovaratelju veći ugovorenog iznosa
16. Napomena financira li se nabava sredstvima EU
17. Obrazloženje.

Objava registra ugovora i OS i sve njegove kasnije promjene se objavljuju u standardiziranom obliku u roku od 8 dana od dana ustrojavanja ili promjene. EOJN stavlja na raspolaganje standardizirani obrazac registra ugovora i na taj način omogućava učitavanje i automatski prijenos podataka u sustav.

A Ev. br. nabave	B Predmet nabave	C CPV	D Br. objave iz EOJN RH	E Vrsta postupka	F Naziv i OIB ugovaratelja	G Naziv i OIB podugovaratelja	H Datum sklapanja ugovora	I Rok ugovora	J Iznos ugovora bez PDV-a	K PDV	L Iznos ugovora sa PDV-om	M Datum izvršenja ugovora	N Isplaćeni iznos s PDV-om	O Obrazloženje
157/20	Oprema za vanjsko uređenje Dječjeg vrtića Rogotin	37535200	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Park-Life d.o.o., Ivančić-Grad, Beliceva 23, OIB: 95914942294	Nije primjenjivo	07.01.2021.	50 dana	126.400,00	31.600,00	158.000,00	18.02.2021.	158.000,00	Izvršeno
157/20	Oprema za unutarnje uređenje Dječjeg vrtića Rogotin	30230000	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Verba J.d.o.o., Osijek, Ivana Gundulića 71, OIB: 26346101401	Nije primjenjivo	07.01.2021.	50 dana	62.204,00	15.551,00	77.755,00	22.02.2021.	76.355,33	Izvršeno
105/21	Asfaltiranje Ulice Perka u MO Peračko Blato	45233252	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Cestogradnja d.o.o., Split, Papandopulova 21, OIB: 81547946556	Nije primjenjivo	07.01.2021.	30 dana	69.359,20	17.339,80	86.699,00		69.359,20	
14/20	Uspostava Wi-Fi sustava Grada Ploča	30200000	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Media King J.d.o.o., Osijek, Sisačka 30, OIB: 78256057412	Nije primjenjivo	08.01.2021.	60 dana	196.456,00	49.114,00	245.570,00		160.000,00	
106/21	Geodetski snimak ulica na području Grada Ploča	71355000	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Ured ovlaštenog inženjera geodezije Boško Pavlović, Metković, Petra Krešimira IV 23, OIB: 48412841394	Nije primjenjivo	08.01.2021.	30 dana	27.000,00	6.750,00	33.750,00		18.750,00	
107/21	Izmjena projektne dokumentacije za obnovu javne rasvjete Grada Ploča	71320000	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Energetski institut Hrvaje Požar, Zagreb, Savska 163, OIB: 43980170614	Nije primjenjivo	13.01.2021.	30 dana	35.000,00	8.750,00	43.750,00			
108/21	Asfaltiranje Ulice Put Perke u MO Peračko Blato	45233252	Nije primjenjivo	Jednostavna nabava	Cestogradnja d.o.o., Split, Papandopulova 21, OIB: 81547946556	Nije primjenjivo	13.01.2021.	30 dana	68.800,00	17.200,00	86.000,00			

Slika 2: Registrar ugovora Grada Ploča

4.2 Analiza tržišta i prethodno savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima

Sukladno članku 198. ZJN naručitelj prije početka postupka javne nabave provodi analizu tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u svezi s nabavom. Istraživanje tržišta je definirano i Pravilnikom – člankom 8. u kojem se definira sama provedba analize i korištenje informacija prikupljenih analizom.

Sukladno članku 9. Pravilnika i članku 198. ZJN Naručitelj je obvezan prije pokretanja otvorenog/ ograničenog postupka javne nabave male i velike vrijednosti za nabavu radova ili otvorenog/ograničenog postupka javne nabave velike vrijednosti za nabavu robe ili usluga u EOJN u trajanju od najmanje 5 dana od dana javne objave objaviti: opis predmeta nabave, tehničke specifikacije, kriterije za kvalitativni odabir GS, kriterije za odabir ponude i posebne uvjete za izvršenje ugovora. Nakon završetka prethodnog savjetovanja naručitelj je obvezan pregledati zaprimljene primjedbe i prijedloge i izraditi izvješće. Nakon izrade izvješća naručitelj može izmijeniti prethodno objavljene podatke pod uvjetom da izmjene nisu značajne za izvršenje ugovora. Naručitelj nije obvezan ponovno provoditi postupak prethodnog savjetovanja za isti predmet nabave ako je prvotni postupak javne nabave poništen ako izmjene nisu značajne. Ako tokom trajanja prethodnog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću naručitelj odustane od provedbe postupka javne nabave obvezan je u izvješću navesti da se postupak neće provesti.

Sukladno članku 10. Pravilnika izvješće o provedenom prethodnom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću sadrži: naziv i OIB naručitelja, evidencijski broj nabave, predmet nabave, datum početka savjetovanja, datum završetka savjetovanja, navod jeli naručitelj tokom savjetovanja održao sastanak, tekst primjedbe ili prijedloga (bez navođenja podataka o gospodarskom subjektu) te odgovor na primjedbu (prihvaća se/ne prihvaća se/djelomično se prihvaća) . Naručitelj je obvezan objaviti izvješće o provedenom prethodnom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću najkasnije na dan objave poziva na nadmetanje a EOJN bez odgode ta izvješća objavljuje i pohranjuje najmanje 6 godina od dana njihove objave. Od članka 56. do članka 58. definirano je računanje rokova. Određeno je da se rokovi mogu računati u satima, danima , mjesecima i godinama. Rokovi se počinju računati od trenutka nastupa događaja ili poduzimanja radnje, što bi značilo da se početak roka računa od prvog slijedećeg sata/dana. Na

rokove ne utječu državni blagdani, subote i nedjelje osim ako su izrijekom izuzeti ili su rokovi izraženi u radnim danima.

Elektronički oglasnik javne nabave (EOJN) je usluga koja omogućava naručiteljima sastavljanje, uređivanje, objavu i stavljanje na raspolaganje dokumentacije o nabavi, dostavlja standardizirane obrasce Uredu za publikacije Europske unije zbog objave u Službenom listu EU, objavljuje obavijesti javne nabave, omogućava svim zainteresiranim subjektima neograničen pristup, pregledavanje i preuzimanje objavljenih obavijesti i pripadajuće dokumentacije, vodi evidenciju registriranih subjekata i dr. Prilikom objave javne nabave naručitelj je obvezan koristiti jedinstveni rječnik javne nabave (CPV), te poduzeti prikladne mjere da učinkovito spriječi, prepozna i ukloni sukobe interesa u vezi s postupkom javne nabave kako bi se izbjeglo narušavanje načela javne nabave. Sukob interesa je situacija kada između naručitelja i gospodarskog subjekta u postupku javne nabave postoje osobe koje mogu direktno ili indirektno utjecati na sam postupak. Predstavnici naručitelja dužni su potpisati izjavu o postojanju tj. nepostojanju sukoba interesa te istu ažurirati. Na temelju izjava predstavnika Naručitelj je obvezan izraditi i objaviti popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njim povezane osobe u sukobu interesa te u dokumentaciji o navesti popis istih.

5.PROVEDBA POSTUPKA JAVNE NABAVE

5.1. Početak postupka

Postupci javne nabave većinom započinju danom slanja poziva na dostavu ili poziva na nadmetanje odnosno obavijesti o nadmetanju, ali prije početka postupka nabave naručitelj mora: imenovati povjerenstvo za javnu nabavu, istražiti tržište, pripremiti dokumentaciju, provesti savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima i izraditi izvješće o provedenom savjetovanju. Sukladno članku 3. Zakona o javnoj nabavi dokumentacija o nabavi (DON) je svaki dokument koji je izradio naručitelj ili na koji se upućuje a u kojem se opisuju ili određuju elementi nabave. DON obvezno sadrži opće podatke, podatke o predmetu nabave, osnove za isključenje gospodarskog subjekta, kriterij za odabir gospodarskog subjekta , Europsku jedinstvenu dokumentaciju o nabavi (ESPD), podatke o zahtjevu za sudjelovanje u postupku ili ponudu i ostale odredbe. Pravilnikom o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (NN 65/2101, 75/2020) u članku 3. se pojašnjava način izrade DON-a te nam govori da se ista izrađuje na način da sadrži sve potrebne podatke koji gospodarskom subjektu trebaju za izradu zahtjeva ili ponude. Naručitelj je obvezan prilikom slanja poziva na

nadmetanje poslati na objavu i dokumentaciju o nabavi kojoj može priložiti dodatnu dokumentaciju kao što su nacrti, skice ili projekti.

5.2. Ponuda, postupak otvaranja i pregleda

Ponuda je definirana u članku 280. koji glasi da je ponuda izjava volje ponuditelja u pisanom obliku o načinu isporuke roba i usluga u skladu s uvjetima iz dokumentacije o nabavi. Sukladno Pravilniku o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave ponuda se sastoji od:

1. ponudbenog lista (isti se sastoje od podataka o naručitelju, podataka o ponuditelju, predmet nabave, podaci o podugovarateljima, cijene ponude, iznos PDV-a, cijene s PDV-om, rok valjanosti ponude te datuma i potpisa ponuditeljima)
2. popunjeno troškovnika
3. popunjeno ESPD obrasca
4. jamstvo za ozbiljnost ponude

Postupak otvaranja ponuda se razlikuje ovisno o postupku nabave koji se provodi, u otvorenom i ograničenom je obvezno javno otvaranje dok u ostalim postupcima nije. Javno otvaranje ponuda se odvija na mjestu i u vrijeme naznačeno u pozivu na nadmetanje, moraju biti nazočna najmanje dva člana stručnog povjerenstva za javnu nabavu od kojih jedan mora imati važeći certifikat u području javne nabave a mogu prisustvovati i ovlašteni predstavnici naručitelja. Prilikom otvaranja ponuda naručitelj je obvezan voditi zapisnik o otvaranju ponuda koje se otvaraju prema upisniku ponuda, odnosno redoslijedu zaprimanja. Zapisnik se daje na uvid i potpis nazočnim osobama. Nazočni predstavnici ponuditelja odmah moraju dobiti zapisnik, dok ostali moraju zatražiti pisanim putem.

Nakon otvaranja ponuda naručitelj mora pregledati i ocijeniti ponude. Postupak pregleda i ocjene ponuda se sastoji od sljedećih pet koraka: provjere jamstva, provjere osnova za isključenje gospodarskog subjekta, provjere ispunjava li gospodarski subjekt kriterije za odabir, provjere zahtjeva i uvjeta vezanih uz predmet nabave i tehničke specifikacije i provjere računske ispravnosti ponude. Ukoliko naručitelj uoči nepravilnosti, nepotpunost zahtjeva ili nedostajanje određenih dokumenata može zatražiti od gospodarskih subjekata pojašnjenja ili nadopune dokumentacije u roku koji ne smije biti kraći od pet dana. Nakon pregleda i ocjene ponuda ponude se rangiraju po kriteriju za odabir ponude koji je određen u DON-u. O postupku

pregleda i ocjene ponuda naručitelj sastavlja zapisnik kojeg potpisuju ovlašteni predstavnici ponuditelja.

Sukladno članku 28. Pravilnika zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda mora sadržavati naziv i sjedište naručitelja, predmet nabave, procijenjenu vrijednost nabave, vrstu postupka, evidencijski broj nabave, datum slanja poziva na nadmetanje na objavu, datum početka pregleda i ocjene ponuda, naziv i sjedište svih ponuditelja prema redoslijedu zaprimanja ponuda, analitički prikaz traženih kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta i dostavljenih dokumenata, prikaz valjanosti ponuda, analizu ponuda, naziv ponuditelja čije se ponude odbijaju kao i razloge za odbijanje, analizu i rangiranje valjanih ponuda, prijedlog odgovornoj osobi naručitelja za donošenje odluke s objašnjenjem, datum završetka pregleda i ocjene ponuda, ime i prezime te potpis osoba koje su izvršile pregled.

5.3 Odluke u postupcima javne nabave

U postupcima javne nabave naručitelj može donijeti odluku o odabiru i odluku o poništenju postupka. Odluka o odabiru se donosi na osnovu rezultata pregleda i ocjene ponuda te kriterija za odabir. Sukladno članku 302. Zakona odluka se donosi u roku od 30 dana od isteka roka za dostavu ponuda. U istom članku definiran je i sadržaj odluke o odabiru a to su: podaci o naručitelju, predmet nabave, procijenjena vrijednost nabave, naziv odabranog ponuditelja, razloge odabira, razloge za isključenje, razloge za odbijanje, rok mirovanja, uputa o pravnom lijeku, datum donošenja i potpis odgovorne osobe. Sastavni dio odluke o odabiru je zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda. Javni naručitelj ne smije sklopiti niti potpisati ugovor o javnoj nabavi ni okvirno sporazum do izvršnosti odluke o odabiru.

Odluka o odabiru postaje izvršna ukoliko je zadovoljen jedan od slijedećih kriterija:

1. istek roka mirovanja
2. dostava odluke Državne komisije kojom se odbacuje, odbija žalba ili se obustavlja žalbeni postupak
3. dostava odluke ponuditelju (ukoliko se ne primjenjuje rok mirovanja).

Javni naručitelj može donijeti odluku o poništenju javne nabave samo ako su zadovoljeni razlozi za poništenje postupka koji su navedeni u članku 298. Zakona, a neki od njih su da: nije dostavljena niti jedna ponuda, nema sposobnih natjecatelja, i drugi. Odluka o poništenju sadrži:

podatke o javnom naručitelju, podatke o predmetu nabave, procijenjenu vrijednost nabave, obrazloženje razloga za poništenje, uputu o pravnom lijeku te datum donošenja i potpis odgovorne osobe.

Sve odluke koje javni naručitelj donese u postupku javne nabave mora dostaviti sudionicima postupka putem EOJN. Bitno je napomenuti da odluke ne stvaraju nikakve pravne učinke ukoliko nisu dostavljene svim sudionicima postupka javne nabave.

5.4 Žalbe u postupcima javne nabave

Četvrti dio Zakona o javnoj nabavi (NN 120/2016) se odnosi na pravnu zaštitu. Sukladno članku 398. Zakona za žalbe izjavljene sukladno ZJN-u nadležna je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave. Članak 399. Zakona nam govori da se žalbeni postupak se temelji na načelima javne nabave i upravnog postupka. U postupcima javne nabave pravo na žalbu ima svaki gospodarski subjekt koji je imao interes za dobivanje ugovora o javnoj nabavi zatim središnje tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave i državno odvjetništvo. Stranke u žalbenom postupku su žalitelj, naručitelj, natjecatelji i ponuditelj. Prilikom žalbenog postupka svaka žalbena stranka mora iznijeti sve činjenice i dokaze na kojima temelji svoju žalbu. Rokovi za izjavljivanje žalbe se razlikuju ovisno o postupku koji se provodio, tako u otvorenom postupku rok za izjavljivanje žalbe je deset dana od dana objave poziva na nadmetanje, obavijesti o ispravku, izmjene dokumentacije, otvaranja ponuda ili primitka odluke o odabiru. U ograničenom postupku, natjecateljskom postupku uz pregovore, pregovaračkom postupku s prethodnom objavom poziva na nadmetanje i natjecateljskom dijalogu rok za izjavljivanje žalbe je također deset dana, i to od dana objave poziva na nadmetanje, objave obavijesti o ispravku, izmjene dokumentacije, primitka odluke o nedopustivosti sudjelovanja, primitka poziva na dostavu ponuda, primitka odluke o odbijanju, otvaranja ponuda, primitka odluke o poništenju ili odabiru. Žalba se obvezno izjavljuje u pisanim oblicima Državnoj komisiji, a jedan primjerak se mora dostaviti i naručitelju. Žalba obvezno sadrži podatke o žalitelju, podatke o zastupniku, opunomoćeniku, naziv i sjedište naručitelja, predmet žalbe, broj objave iz EOJN-a, opis nepravilnosti, dokaze, žalbeni postupak, dokaz o izvršenoj uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka koja iznosi od 5.000,00 kn do 100.000,00 kn ovisno o vrijednosti nabave te potpis podnositelja žalbe.

5.5 Sklapanje, izvršenje i izmjene ugovora o javnoj nabavi i okvirnog sporazuma

Sukladno članku 312. ZJN-a ugovor ili okvirni sporazum o javnoj nabavi se sklapa u pisanom obliku u roku 30 dana od izvršnosti odluke o odabiru ponuditelja. Ugovor mora biti sklopljen sukladno uvjetima koji su određeni u DON-u te ponudi. U članku 313. Zakona se definira izvršenje ugovora. Ugovorne strane ugovor izvršavaju po istim uvjetima po kojima je i sklopljen, uvjetima iz DON-a i ponudi. Naručitelj je obvezan kontrolirati izvršenje ugovora, a uz Zakon o javnoj nabavi na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima.

Javni naručitelj mora raskinuti ugovor o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja ako je ugovor značajno izmijenjen za što bi trebalo pokrenuti novi postupak nabave, ako je ugovaratelj morao biti isključen iz postupka, ako se ugovor nije trebao dodijeliti ugovaratelju zbog povrede obveza iz osnivačkih Ugovora i ako se ugovor nije trebao dodijeliti ugovaratelju zbog povrede odredbi Zakona o javnoj nabavi a iste su utvrđene pravomoćnom presudom upravnog suda.

Izmjene ugovora o javnoj nabavi tokom njegova trajanja, bez provođenja novog postupka nabave su moguća ako ih je naručitelj naveo u DON-u. Sukladno članku 315. ZJN-a odredbe o izmjenama sadrže opseg i prirodu mogućih izmjena kao i uvjete pod kojima se mogu primjeniti.

Izmjena ugovora o javnoj nabavi tokom trajanja ugovora je značajna ako se ugovor izmjeni u toj mjeri da u svojoj naravi postane različit od prvotnog ugovora. U svakom slučaju izmjena se smatra značajnom ako je ispunjen barem jedan od kriterija:

1. Izmjenom se unose uvjeti koji bi dopustili prihvatanje drugih natjecatelja od onih koji su bili prvotno odabrani
2. Izmjenom se mijenja ekonomski ravnoteža ugovora
3. Izmjenom se povećava opseg ugovora.

6. KONTROLA POSTUPAKA NABAVE U PROJEKTIMA SUFINANCIRANIM IZ EU FONDOVA

6.1 Kontrola

Tijelo nadležno za kontrolu postupaka nabave je središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU – SAFU kao posredničko tijelo 2. razine. SAFU je osnovala Republika Hrvatska Uredbom o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU, a osnivačka prava i dužnosti obavlja nadležno ministarstvo. Tijela Agencije su upravno vijeće koje upravlja radom i ravnatelj. Obveze odnosno glavne aktivnosti SAFU-a je priprema metodologije za ocjenjivanje kriterija prihvatljivosti troškova, provođenje određenih faza prilikom postupka odabira projekta, kontrola prihvatljivosti troškova i praćenje provedbe projekata.

27. rujna 2018. godine, Vlada RH je donijela odluku o obvezi provedbe prethodne (ex-ante) kontrole javnih nabava u okviru projekata koji se namjeravaju sufinancirati iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u finansijskom razdoblju 2014. – 2020. (NN 87/2018) kojom se naručitelji obvezuju dostavljati nadležnom tijelu DON na prethodnu provjeru za postupke javnih nabava koji se planiraju provoditi prije sklapanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i to na nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti veće ili jednake pet milijuna kuna te nabavu radova procijenjene vrijednosti veće ili jednake petnaest milijuna kuna bez PDV-a. Odluka je donesena prvenstveno radi zajedničkih nacionalnih politika, odnosno kako bi se izbjegle ili smanjile žalbe na DON te u konačnici smanjile nepravilnosti i korekcije.

EX-ante provjera DON-a se provodi prije pokretanja postupka nabave. Postupak javne nabave ne smije biti pokrenut prije završetka postupka provjere odnosno primanja preporuka od tijela koje je provelo provjeru. Glavni koraci prethodne provjere su provjera: procijenjene vrijednosti nabave, određivanja predmeta nabave, prethodne analize tržišta, rokovi, sadržaj DON-a, tehničkih specifikacija, kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, kriterija za odabir ponude i prijedloga ugovora. Ukoliko SAFU uoči nepravilnosti u dokumentaciji o nabavi naručitelj će dobiti preporuke za ispravke dokumentacije.

Ex post provjera postupaka nabave provodi se nakon završetka postupka i sklapanja Ugovora. Svrha Ex post provjere je provjera prihvatljivosti postupka odnosno usklađenosti sa Zakonom,

a također je povezana s prihvatljivosti povezanih troškova. Postupak utvrđivanja nepravilnosti se može provoditi u roku od 7 godina od završnog izvješća. Nepridržavanje pravilima može za posljedicu imati finansijske korekcije na ukupan iznos bespovratnih sredstava koja su dodijeljena.

6.2 Nepravilnosti

Nepravilnost predstavlja kršenje odredbi Europske unije, a posljedica je propusta gospodarskog subjekta, ista predstavlja moguću štetu općem proračunu EU. Svaka osoba koja uoči nepravilnost ovlaštena je istu prijaviti. Postupak po prijavljenoj sumnji na nepravilnost obuhvaća pregled dokumentacije, provjere na licu mjesta, proučavanje prakse, traženje mišljenja stručnjaka i slično. Nepravilnost se utvrđuje u roku od 30 radnih dana od dana kada je potpisana obrazac prijave odnosno kada je osoba potvrdila postojanje sumnje na nepravilnost.

Neke od glavnih nepravilnosti su: izostanak objave poziva na nadmetanje, npr. Poziv nije objavljen u Službenom listu EU, umjetna podjela ugovora o radovima/uslugama/nabavi robe, nenavođenje uvjeta sposobnosti ili kriterija za odabir u pozivu za nadmetanje, nedostatak transparentnosti ili jednakog postupanja tijekom ocjenjivanja ponuda, nezakoniti ili diskriminacijski uvjeti sposobnosti ili kriteriji za odabir ponude u pozivu za nadmetanje, uvjeti sposobnosti koji nisu povezani s predmetom nabave, diskriminirajuće tehničke specifikacije, ocjena naručitelja upotrebom nezakonitih uvjeta sposobnosti ili kriterija za odabir ponude, izmjena uvjeta sposobnosti nakon otvaranja ponuda što dovodi do pogrešnog prihvaćanja ili odbijanja ponuditelja, izmjena ponude tokom postupka ocjene, velike izmjene elemenata ugovora određenih u DON-u, neusklađenost s rokovima, izostanak objave za produženje rokova za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje ili ponuda.

6.3 Postupak određivanja i visina finansijske korekcije

Finansijska korekcija predstavlja instrument kojim se umanjuju bespovratna sredstva iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava radi utvrđenih nepravilnosti. Postupak utvrđivanja nepravilnosti se može provoditi u razdoblju od 5 godina od zatvaranja Operativnog programa.

Sukladno Pravilima o finansijskim korekcijama nepravilnosti dijelimo u tri grupe :

1. Nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija za obveznike ZJN-a
2. Nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija za ne obveznike ZJN-a
3. Nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija – nepravilnosti izuzev nepravilnosti u postupcima nabava.

Odluka o finansijskoj korekciji sastavni je dio odluke o utvrđenoj nepravilnosti, ona se sastoji od opisa i oznake nepravilnosti, visine finansijske korekcije, obrazloženja i upute o pravnom lijevu. Postoje dvije vrste finansijskih korekcija, a to su jednostavna i paušalna finansijska korekcija. Jednostavna finansijska korekcija se primjenjuje tako da se za iznos korekcije određuje u visini finansijske posljedice za određeni ugovor kada je tu posljedicu moguće točno odrediti a paušalna korekcija predstavlja stopu korekcije kada se ne može točno odrediti kolike su finansijske posljedice za ugovor o nabavi. Sukladno Pravilima, izvršenje finansijske korekcije se provodi izborom između dvije metode, a to su umanjenje iznosa prihvatljivih troškova (tzv. Metoda prijeboja) ili nalog za uplatu iznosa koji odgovara iznosu finansijske korekcije(tzv. Metoda uplate). Finansijske korekcije se većinom određuju kao jednostavne finansijske korekcije, a ako to nije moguće ili je povezano s nerazmjerim troškovima SAFU određuje paušalnu korekciju.

Paušalna finansijska korekcija se određuje primjenom:

- Priloga 1: „Nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija – obveznici Zakona o javnoj nabavi“
- Priloga 2 „Nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija – nabava koju provode ne obveznici Zakona o javnoj nabavi
- Priloga 3 „Nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija – nepravilnosti izuzev nepravilnosti u postupcima (javnih) nabava“. Prilozi čine sastavni dio Pravila o finansijskim korekcijama. Prilikom izračuna finansijske korekcije za osnovicu izračuna koristi se iznos sredstava iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava vezanih za utvrđenu nepravilnost, a ako se nepravilnost odnosi na javnu nabavu onda za osnovicu uzimamo ugovoren i znos nabave. Finansijske korekcije se primjenjuju na iznos odobrenih sredstava korisniku, a ne na dio koji korisnik financira sam ili iz drugih izvora.

7. JAVNA NABAVA U GRADU PLOČE

Sukladno članku 5. Zakona o javnoj nabavi, Grad Ploče kao jedinica lokalne samouprave je javni naručitelj odnosno obveznik primjene Zakona. Odgovorna osoba za uspostavu i zakonitost sustava nabave je Gradonačelnik, dok je službenik zaposlen na radnom mjestu višeg savjetnika za projekte i javnu nabavu te povjerenstvo za provedbu postupka odgovorno za svrhovito provođenje javne nabave. Odlukom gradonačelnika o početku postupka javne nabave se imenuje povjerenstvo. Gradonačelnik također donosi Pravilnik o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti (Službeni glasnik Grada Ploča 1/17) odnosno Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (Službeni glasnik Grada Ploča br. 4/17).

Sukladno Pravilniku o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti Grad Ploče utvrdio je tri praga za provođenje postupka nabave:

1. Postupci bagatelne nabave procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn bez PDV-a gdje se postupak nabave provodi izdavanjem narudžbenice odnosno sklapanjem ugovora s gospodarskim subjektom po vlastitom izboru naručitelja.
2. Postupci bagatelne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn a manje od 70.000,00 kn bez PDV-a koje naručitelj provodi slanjem poziva na dostavu ponuda najmanje trima gospodarskim subjektima.
3. Postupci bagatelne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.00,00 kn a manje od 200.000,00 kn za usluge odnosno manje od 500.000,00 kn za radeve bez PDV-a. Naručitelj provodi postupak objavom poziva na dostavu ponuda na službenim stranicama, a istodobno može uputiti poziv određenom broju gospodarskih subjekata

Pravilnik je stupio na snagu 09. prosinca 2016.godine i bio važeći do 27.travnja 2017. godine kada je Gradonačelnik donio novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, koji ima iste pragove za provedbu postupaka kao i prijašnji. U pravilniku su također definirani temeljni pojmovi, pravila dostave dokumentacije, razlozi za poništenje i izvršenje ugovora o jednostavnoj nabavi.

8. EUROPSKI PROJEKTI U GRADU PLOČAMA

8.1 EU fondovi u RH

Europski fondovi predstavljaju financijske instrumente koji podupiru provedbu politika Europske unije u zemljama članicama. Najznačajnija politika je kohezijska politika za koju je u finansijskom razdoblju 2014. – 2020. izdvojeno oko 370 milijardi eura.

Kohezijska politika Europske unije financira se iz 3 glavnih fonda, kohezijskog, fonda za regionalni razvoj i socijalnog fonda.

Kohezijski namijenjen je za financiranje projekata iz područja prometa i okoliša a koriste ga države čiji je bruto nacionalni dohodak po stanovniku manji od 90% prosjeka dohotka u EU. Europski fond za regionalni razvoj kao glavni cilj ima jačanje ekonomskih i socijalnih povezanosti u EU i smanjenje razvojnih razlika između njenih regija.

Europski socijalni fond ima za cilj poticanje zapošljavanja i mogućnosti zaposlenja. Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond poznatiji su pod nazivom Europski strukturni fondovi.

Također u finansijskoj perspektivi 2014. – 2020. na raspolaganju su Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. Tih pet fondova nazivaju se Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI fondovi).

U 2018. godini Europska komisija objavila je prijedlog novog Višegodišnjeg finansijskog okvira za proračunsko razdoblje 2021. – 2027. Velik dio sredstava navedenog proračunskog razdoblja odnosi se na fondove koji će se provoditi sukladno Uredbi o utvrđivanju zajedničkih odredbi svim fondovima. Uredba o zajedničkim odredbama je uredba za pripremu i provedbu fondova koji iz nje proizlaze, a svaki pojedini fond uspostavlja se dodatnom sektorskom uredbom. U 2020. godini zbog gospodarskih posljedica pandemije COVID-19 te povezane gospodarske posljedice došlo je do nove izmjene Uredbe o zajedničkim odredbama.

8.2 Građenje i opremanje reciklažnog dvorišta u Pločama

Projekt građenje i opremanje reciklažnog dvorišta uključuje izgradnju i opremanje funkcionalnog reciklažnog dvorišta na području Grada Ploča, provođenje edukativnih i informativnih aktivnosti svrhu doprinosa povećanju stope prikupljenog komunalnog otpada i smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagalište na području Grada Ploča. Projekt ukupne vrijednosti 5.180.985,00 kn je sufinanciran iz Europskog Kohezijskog fonda i to u iznosu 4.381.532,40 kn

Očekivani rezultati projekta su povećanje količine odvojeno prikupljenog otpada u reciklažnom dvorištu, i podizanje svijesti građana o odvojenom prikupljanju. Ukupno predviđena količina odvojenog otpada u reciklažnom dvorištu u prvoj punoj kalendarskoj godini nakon ishođenja uporabne dozvole iznosi 560 tona, dok se u sklopu 3 edukacijska ciklusa obuhvatilo oko 70 % stanovništva s ciljem smanjenja količine otpada i podizanje svijesti građana o odvojenom prikupljanju otpada.

8.3 Provedba komunikacijske kampanje o održivom gospodarenju otpadom- Zeleni val

Projekt „Provedba komunikacijske kampanje o održivom gospodarenju otpadom- Zeleni val“ financiran je u okviru programa „Konkurentnost i kohezija“, iz Kohezijskog Fonda EU u iznosu 479.239,11 kn od ukupne vrijednosti projekta koja iznosi 587.600,66 kn

Cilj projekta je aktivno uključivanje stanovništva i turista u sustav održivog gospodarenja otpadom, odnosno smanjenje nastanka i povećanje odvojeno prikupljenog otpada, a time smanjenje odloženog otpada na odlagalište Lovornik. Aktivnosti ovoga projekta usmjerene su uspostavljanju okolišno i ekonomski održivog sustava gospodarenja otpadom.

Komunikacijska kampanja putem raspoloživih sredstava komuniciranja sa stanovništvom i turistima educirat će i informirati o mjerama sprječavanja nastanka otpada, mjerama ponovne uporabe i pravilnog odvajanja otpada, te reciklaže. Unutar kampanje ciljanim skupinama će se prenositi poticajna poruka o važnosti sprječavanja nastanka otpada, recikliranja, održivoj upotrebi materijala, kućnom kompostiranju, pravilnom odvajanju otpada u kućanstvima, te modelu kružnog gospodarstva. Projekt će se provoditi putem digitalnih komunikacijskih alata, tiskanja letaka na poleđini računa, izradu plakata, postavljanje trajnih obavijesnih tabli,

uspostavljanje mrežne stranice o održivom gospodarenju otpadom Ploča i Gradca u suradnji s Općinom Gradac. Kroz radionice u osnovnim školama i vrtićima, poruke projekta prenijet će se prilagođenom formom i sadržajem i na najmlađe uzraste, a višejezični letci o pravilnom postupanju s otpadom bit će postavljeni u smještajnim jedinicama privatnih iznajmljivača, kako bi poruka kampanje došla i do turista.

8.4 Zaželi danas za bolje sutra – Grad Ploče.

Grad Ploče proveo je projekt „Zaželi danas za bolje sutra“, koji je financiran u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. iz sredstava Europskog socijalnog fonda. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 4.067.667,47 kn, financirano 85% sredstvima EU i 15% iz državnog proračuna. Nositelj projekta je Grad Ploče, a partneri na projektu su Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Dubrovnik i Centar za socijalnu skrb Ploče. Cilj projekta je bio omogućavanje zapošljavanja žena pripadnica ranjivih skupina – iznad 50 godina s nižim stupnjem obrazovanja, te potpora i podrška starijim osobama u nepovoljnem položaju što je direktno utjecalo na veću uključenost starijih osoba u život lokalne zajednice. Aktivnostima projekta „ZAŽELI danas za bolje sutra – Grad Ploče“ promiče se socijalna uključenost, a djelovalo se i na suzbijanje siromaštva, posebice radi činjenice da su se kao sudionice ovih aktivnosti uključivale žene koje su u nepovoljnem položaju na tržištu rada, a koje su skrbile o starijim osobama i osobama u nepovoljnem položaju.

Nakon provedbe projekta Grad Ploče s ponosom može reći kako su ostvareni opći i specifični ciljevi projekta, zapošljavanje 20 žena na 24 mjeseca na radu na skrbi o 80 korisnika; starijih i nemoćnih osoba posebice u ruralnim područjima Grada Ploča. Trenutno se provodi i nastavak projekta sa svrhom “dodatnog jačanja vještina i kompetencija naših sugrađana, povećanja socijalne uključenosti podizanja razine skrbi za naše starije i nemoćne. Cilj je zapošljavanje 30 žena koje će tijekom 12 mjeseci završiti programe ospozobljavanja i skrbiti za ukupno 180 starijih osoba i osoba u nepovoljnem položaju”. Ukupna vrijednost projekta Zaželi danas za bolje sutra Grad Ploče – Faza II. iznosi 2.783.400,00 kuna, također financirano 85% sredstvima EU i 15% iz državnog proračuna.

8.5 Dječji vrtić Ploče djeci i roditeljima

Grad Ploče je provodio projekt „Dječji vrtić Ploče djeci i roditeljima“ do srpnja 2021. Projekt ukupne vrijednosti 5.310.593,50 kn je financiran u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. sredstvima Europskog socijalnog fonda 85% i 15% iz državnog proračuna. Partner Gradu Pločama na ovom projektu je bio Dječji vrtić Ploče. Cilj projekta je bio unapređenje usluge ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja što se postiglo produljenjem rada vrtića i integriranjem programa za rad s darovitom djecom, lutkarskog, sportskog, glazbenog, STEM programa i programa dodatnog rada s djecom s teškoćama. Očekivani rezultati projekta su podizanje sadržajne kvalitete usluge u Dječjem vrtiću uvođenjem posebnih programa, ali i adekvatno opremanje prostora za odvijanje razvijenih programa, te jačanje kapaciteta odgojitelja koji će provoditi razvijene programe. Grad Ploče nastavio je kontinuirano ulagati u institucionalni kapacitet i stvaranje poticajnog okruženja u predškolskoj ustanovi s naglaskom na odgoj djece s teškoćama u razvoju apliciranjem za nastavak ovog projekta.

8.6 Klub za zapošljavanje Ploče

Projekt „Klub za zapošljavanje Ploče“, vrijednosti 742.562,38 kn financiran iz Europskog socijalnog fonda povezuje ključne dionike politike zapošljavanja zbog stvaranja novog modela poticanja i razvoja samozapošljavanja odnosno zapošljavanja nezaposlenih mladih i srednjoškolaca putem profesionalnog usmjeravanja i popularizacije i provođenja programa cjeloživotnog obrazovanja u pet strateških gospodarskih područja za Grad Ploče: ICT, EU fondovi, obiteljski turizam, društveno poduzetništvo i OPG. Suradnjom s partnerima: HZZ-om, regionalnom razvojnom agencijom, udrugom društvenog poduzetništva i srednjom školom, stvara se platforma za nova rješenja u području kreiranja i provođenja politike zapošljavanja.,

8.7 Izgradnja i opremanje „Dječjeg vrtića Staševica“

Izgradnja i opremanje „Dječjeg vrtića Staševica“ sufinancirana je iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj kroz mjeru 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“, Pod mjera 7.4. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te

povezaniu infrastrukturu“, Operacija 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezaniu infrastruktuру – Sektor-Dječji vrtići“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. godine. Ukupna vrijednost projekta je 7.229.902,75 kn od čega je 5.754.167,99 sufinancirano sredstvima EU i RH. Izgradnjom i opremanjem „Dječjeg vrtića Staševica“ ispunili su se preduvjeti za upis 40 djece u vrtić, uvođenje 10-satnog (cjelodnevnog) boravka, a time i zapošljavanje novih odgojiteljica i pomoćnog osoblja sukladno popunjenošti kapaciteta vrtića. Novoizgrađeni objekt Područnog vrtića Staševica, započeo je s radom u ožujku 2021.godine

8.8 COASTENERGY- Plava energija u lukama i gradskim obalnim područjima

Projekt COASTENERGY- Plava energija u lukama i gradskim obalnim područjima ukupne vrijednosti 1.827.670,00 eura od čega se 199.349,99 eura odnosi na projektne aktivnosti Grada Ploča financiran iz programa prekogranične suradnje Italija - Hrvatska 2014. – 2020. Tematsko područje: Prioritetna os 1- Plave inovacije. Projektni partneri Grada Ploča su: Razvojna agencija grada Dubrovnika- DURA, Međunarodni centar za održivi razvoj energetike, vode i okoliša – SDEWES, University of Camerino (IT), Universty of Udine (IT), Community of Mediterranean Universities (IT), Chamber of Commerce Industry Agriculture and Craft Chieti Pescara (IT), Projekt COASTENERGY se usmjerava na iskorištavanje energije mora u lukama i gradskim obalnim područjima, ispitujući moguće konflikte i mogućnosti kroz uključivanje lokalnih i transnacionalnih dionika s obje strane Jadranskog mora.

U svrhu povezivanja dionika i jačanja uzajamne suradnje u području korištenja potencijala plave energije COASTENERGY partner na projektu Grad Ploče pristupio je osnivanju lokalnog Huba Plave energije Grada Ploča koji se sastoji od predstavnika predstavnike javne vlasti, gospodarstva, edukacijskih institucija i udruženja. Lokalni Hub Plave energije Grada Ploča, službeno je osnovan 19. rujna 2019. Projekt će rezultirati zemljopisnom bazom podataka o potencijalu Plave energije u obalnim područjima Jadranske regije kao i ispitivanjem tehnoloških, ekoloških i pravnih aspekata, podržavajući dionike u procjeni mogućnosti za investicije.

8.9 Ribarsko-znanstvena mreža Grada Ploča

Projekt “Ribarsko-znanstvena mreža Grada Ploča” financiran je u okviru Mjere I.3. “Partnerstvo između znanstvenika i ribara za razdoblje 2017.-2020.”. Ukupna vrijednost projekta je 2.919.828,41 kn od čega 75% financira Europska unija a ostatak od 15% je financiran iz državnog proračuna. Projektni partneri su institut Ruđer Bošković Zagreb, Agronomski fakultet Zagreb, Fakultet strojarstva i brodogradnje Zagreb, Obrtnička komora Splitsko-dalmatinske županije-Ceh za morsko ribarstvo.

Projekt uključuje suradnju s brojnim znanstvenim institucijama i predstavnicima sektora ribarstva , izradu elaborata o gospodarskom ribolovu i ribarstvu u Gradu Ploče, idejno rješenje otkupno – distribucijskog i prihvatnog centra za ribarstvo, procjenu stanja okoliša vezano uz gospodarski ribolov u G5 zoni i donjem toku rijeke Neretve. Također će se kroz ovaj projekt se analizirati mogućnosti unapređenja sigurnosti i kvalitete proizvoda ribarstva na području grada te će provesti znanstvenu studiju komercijalnog i tradicijskog ribolovnog alata u estuarijskom i priobalnom ribolovu u G zoni. U sklopu projekta provest će se pilot aktivnosti poput izrade idejnog koncepta i osnivanje Centra znanstvenog ribarstva Grada Ploča, optimizacije održavanja sustava antikorozivne zaštite i zaštite protiv obrastanja ribarskih brodova zbog ostvarivanja uštede kod remonta ribarskih plovila, stanje populacije jegulja u Neretvi te ribarske akademije.

9. JAVNA NABAVA NA PROJEKTU „PROMICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA PRIRODNE BAŠTINE DOLINE NERETVE“

9.1 Projekt „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve“

Ukupna vrijednost projekta „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve“ je 14.048.072,02 kuna, od kojih se 75% odnosno 10.536.054,01 kuna financira EU kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija, iz Fonda za regionalni razvoj. Nositelj projekta je Dubrovačko-neretvanska županija, a partneri su jedinice lokalne samouprave Grad Ploče i Grad Metković, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije i Javna ustanova Regionalna razvoja agencija Dubrovačko-neretvanske županije – DUNEA. Na području Grada Ploče provodile su se aktivnosti u vrijednosti 8.180.232,87 kuna, od čega Grad Ploče financira 2.045.058,22 kuna. A to su : uređenje EDU –

EKO kompleksa na brdu Tovro u Rogotinu,, Rekonstrukcija stare škole u Baćini / uređenje posjetiteljskog centra Vrata Neretve, Postavljanje i uređenje promatračnice za bioraznolikost s edukativnim sadržajem na Baćinskim jezerima. Očekivani rezultati projekta su revitalizacija, uređenje i stvaranje novih posjetiteljsko-edukativnih sadržaja u svrhu valorizacije prirodne baštine doline Neretve kroz turističku ponudu i održivi turizam. Projektnim aktivnostima postići će se i podizanje obrazovnog kapaciteta ciljnih skupina dionika o važnosti očuvanja i učinkovitog upravljanja zaštićenih dijelova prirode i ekološke mreže Natura 2000 doline Neretve. Promotivnim aktivnostima nastojat će se podići javna svijest o važnosti očuvanja zaštićenih dijelova prirode i ekološke mreže Natura 2000 doline Neretve.

9.2 Prikaz projektnih nabava kroz element 1 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

Tablica 1. Prikaz projektnih nabava kroz element 1 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

1.PRIPREMA PROJEKTNO-TEHNIČKE DOKUMENTACIJE I STUDIJA			
Glavni projekt posjetiteljskog centra "Vrata Neretve" (stara škola u Baćini)	1.1. IZRADA GLAVNOG PROJEKTA ZA ZAHVAT UREĐENJA POSJETITELJSKOG CENTRA VRATA NERETVE I PLANINARSKOG DOMA - REKONSTRUKCIJA ŠKOLE U BAĆINI	Grad Ploče	49.687,50 kn
Glavni projekt EDU-EKO kompleksa Tovro	1.2. IZRADA GLAVNOG PROJEKTA ZA ZAHVAT UREĐENJA EDU-EKO KOMPLEKSA NA BRDU TOVRO U ROGOTINU	Grad Ploče	33.125,00 kn
Izrada idejnog projekta - promatračnica za živi svijet	1.3. IZRADA IDEJNOG PROJEKTA ZA ZAHVAT POSTAVLJANJA I UREĐENJA PROMATRAČNICE ZA ŽIVI SVIJET S EDUKATIVNIM SADRŽAJEM NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ	24.625,00 kn
Izrada idejnog rješenja za stručni sadržaj . Promatračnica za živi svijet	1.4. IZRADA IDEJNOG RJEŠENJA ZA STRUČNI SADRŽAJ POSTAVLJANJA I UREĐENJA PROMATRAČNICE ZA ŽIVI SVIJET S EDUKATIVNIM SADRŽAJEM NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ	19.972,22 kn
Izrada parcelacijskog elaborata - Baćinska jezera	1.5. IZRADA PARCELACIJSKOG ELABORATA ZA ZAHVATE NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ	10.375,00 kn
Usluga izrade analize troškova i koristi u svrhu pripreme Projekta Promicanje održivog	1.10. IZRADA ANALIZE TROŠKOVA I KORISTI	Dubrovačko-neretvanska županija	12.500,00 kn

razvoja prirodne baštine doline Nertve			
Usluga izrade geodetske podloge za revitalizaciju staza kroz Predolac - Šibenica	1.7. IZRADA GEODETSKE PODLOGE ZA ZAHVAT REVITALIZACIJE I UREĐENJA POUČNIH STAZA I ŠETNICA NAMIJENJENIH PJEŠACIMA NA PODRUČJU ZNAČAJNOG KRAJOBRAZA PREDOLAC-ŠIBENICA	Dubrovačko-neretvanska županija	33.625,00 kn
Usluga izrade idejnog projekta za uspostavu EKO vrta u OŠ Fra Ante Gnjeca - Staševica	1.8. IZRADA IDEJNOG PROJEKTA ZA UREĐENJE EDU-EKO VRTA U SKLOPU OSNOVNE ŠKOLE FRA ANTE GNJEĆA U STAŠEVICI	Dubrovačko-neretvanska županija	10.000,00 kn
Usluga izrade glavnog projekta za radove i opremanje EKO dječjeg igrališta u Otrić-Seocima	1.9. IZRADA GLAVNOG PROJEKTA ZA UREĐENJE EKO DJEĆJEG IGRALIŠTA EDUKATIVNOG SADRŽAJA NA TEMU ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE	Dubrovačko-neretvanska županija	37.000,00 kn
Usluga izrade idejnog rješenja za revitalizaciju staza kroz Predolac - Šibenica	1.6. IZRADA IDEJNOG RJEŠENJA ZA REVITALIZACIJU I UREĐENJE POUČNIH STAZA I ŠETNICA NAMIJENJENIH PJEŠACIMA NA PODRUČJU ZNAČAJNOG KRAJOBRAZA PREDOLAC-ŠIBENICA	Dubrovačko-neretvanska županija	12.500,00 kn
Izvedbeni projekt tehničke zaštite	1.11. IZVEDBENI PROJEKT TEHNIČKE ZAŠTITE	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ	4.250,00 kn
Geodetska podloga EDU-EKO kompleksa Trovro	1.12. IZRADA GEODETSKE PODLOGE ZA ZAHVAT UREĐENJA EDU-EKO KOMPLEKSA NA BRDU TROVRU U ROGOTINU	Grad Ploče	8.125,00 kn

Prikaz autora

Kroz element 1. Priprema projektne dokumentacije Grad Ploče je proveo 3 postupka jednostavne nabave: nabava glavnog projekta posjetiteljskog centra "Vrata Neretve" (stara škola u Baćini), glavnog projekta EDU-EKO kompleksa Trovro te geodetsku podlogu EDU-EKO kompleksa Trovro.

Za nabavu usluge izrade Glavnog projekta posjetiteljskog centra „Vrata Neretve“ Stara škola u Baćini u vrijednosti od 49.687,50 kn s PDV-om, proveden je postupak jednostavne nabave sukladno Pravilniku o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti (Službeni glasnik Grada Ploča 1/17). Sukladno čl.14. navedenog Pravilnika nabava se provela slanjem Poziva za dostavu ponuda na adresu tri gospodarska subjekta te je odabran ponuditelj: Sulić company d.o.o. Za navedenu nabavu je sastavljena narudžbenica u iznosu: 49.687,50 kn s PDV-om. Za izradu glavnog projekta za zahvat uređenja EDU-EKO kompleksa na brdu Trovro u Rogotinu u vrijednosti od 33.125,00 kn s PDV-om korišten je isti postupak kao i za izradu glavnog projekta posjetiteljskog centra „Vrata Neretve“ .

Za nabavu geodetske podloge EDU-EKO kompleksa Trovro korišten je postupak bagatelne nabave procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn. Sukladno čl.11. Pravilnika nabava je provedena izdavanjem narudžbenice Geodetskom zavodu Split d.d. na iznos 8.125,00 kn s PDV-om.

9.3 Prikaz projektnih nabava kroz element 2 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

Tablica 2. Prikaz projektnih nabava kroz element 2 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

2. POSJETITELJSKA INFRASTRUKTURA I SADRŽAJI			
Grupa 1. Rekonstrukcija posjetiteljskog centra "Vrata Neretve"	2.1. UREĐENJE POSJETITELJSKOG CENTRA VRATA NERETVE I PLANINARSKOG DOMA - REKONSTRUKCIJA ŠKOLE U BAĆINI	Grad Ploče	2.024.872,40 kn
Grupa 2. Izgradnja promatračnice za živi svijet Baćinska jezera	2.4. POSTAVLJANJE I UREĐENJE PROMATRAČNICE ZA BIORAZNOLIKOST S EDUKATIVNIM SADRŽAJEM NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Grad Ploče	319.126,10 kn
Projektna dokumentacija unutarnjeg uređenja i multimedije posjetiteljskog centra "Vrata Neretve" (stara škola u Baćini)	2.1. UREĐENJE POSJETITELJSKOG CENTRA VRATA NERETVE I PLANINARSKOG DOMA - REKONSTRUKCIJA ŠKOLE U BAĆINI	Grad Ploče	88.500,00 kn
Multimedijiska oprema, mape i ostala oprema za posjetiteljski centar "Vrata Neretve" (stara škola u Baćini) Grupa I. Multimedijiska oprema Grupa II. Mape i ostala oprema	2.1. UREĐENJE POSJETITELJSKOG CENTRA VRATA NERETVE I PLANINARSKOG DOMA - REKONSTRUKCIJA ŠKOLE U BAĆINI	Grad Ploče	805.000,00 kn
Dopuna stalnog postava Prirodoslovnog muzeja Metković, Oznaka: EMV-II-2018	2.2. UREĐENJE IZLOŽBENOG PROSTORA – POSTAV MUZEOLOŠKE KONCEPCIJE ZA „PRVU PROSTORIJU“ PRIRODOSLOVNOG MUZEJA U METKOVIĆU	Grad Metković	1.487.437,50 kn
Grupa 1. Izgradnja EDU-EKO kompleksa Trovro - vrt, pristupni put i plato	2.3. UREĐENJE EDU-EKO KOMPLEKSA NA BRDU TROVRO U ROGOTINU	Grad Ploče	1.400.465,00 kn
Grupa 2. Izgradnja vjetro-orgulja u sklopu EDU-EKO kompleksa Trovro	2.3. UREĐENJE EDU-EKO KOMPLEKSA NA BRDU TROVRO U ROGOTINU	Grad Ploče	1.260.000,00 kn

Izvedbeni projekt promatračnice za živi svijet - Baćinska jezera	2.4. POSTAVLJANJE I UREĐENJE PROMATRAČNICE ZA BIORAZNOLIKOST S EDUKATIVNIM SADRŽAJEM NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Grad Ploče	15.000,00 kn
Usluge stručnog nadzora radova i koordinatora za zaštitu na radu tijekom izvođenja radova izgradnje promatračnice za živi svijet - Baćinska jezera	2.4. POSTAVLJANJE I UREĐENJE PROMATRAČNICE ZA BIORAZNOLIKOST S EDUKATIVNIM SADRŽAJEM NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Grad Ploče	14.000,00 kn
Oprema za promatračnicu za živi svijet - Baćinska jezera	2.4. POSTAVLJANJE I UREĐENJE PROMATRAČNICE ZA BIORAZNOLIKOST S EDUKATIVNIM SADRŽAJEM NA BAĆINSKIM JEZERIMA	Grad Ploče	180.845,14 kn
Nabava informativnih ploča	2.5. UREĐENJE POUČNO-TEMATSKIH STAZA NA BAĆINSKIM JEZERIMA NAMIJENJENIH PJEŠACIMA – POSTAVLJANJE INFORMATIVNIH PLOČA EDUKATIVNOG KARAKTERA	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ	54.220,00 kn
Radovi korisnika Dubrovačko-neretvanska županija na zahvatima Projekta Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve Grupa 1. Radovi na revitalizaciji staze kroz Predolac - Šibenica	2.6. REVITALIZACIJA I UREĐENJE POUČNIH STAZA I ŠETNICA NAMIJENJENIH PJEŠACIMA NA PODRUČJU ZNAČAJNOG KRAJOBRAZA PREDOLAC-ŠIBENICA	Dubrovačko-neretvanska županija	588.311,25 kn
Radovi korisnika Dubrovačko-neretvanska županija na zahvatima Projekta Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve Grupa 3. Radovi na uspostavljanju EKO vrta u OŠ Fra Ante Gnjčića - Staševica	2.7. UREĐENJE EDU-EKO VRTA U SKLOPU OSNOVNE ŠKOLE FRA ANTE GNJEČA U STAŠEVICI	Dubrovačko-neretvanska županija	146.800,00 kn
Radovi korisnika Dubrovačko-neretvanska županija na zahvatima Projekta Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve Grupa 2. Radovi i opremanje EKO dječjeg igrališta u Otrić-Seocima	2.8. UREĐENJE EKO DJEĆJEG IGRALIŠTA EDUKATIVNOG SADRŽAJA NA TEMU ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE	Dubrovačko-neretvanska županija	509.887,50 kn
Usluge izrade Akcijskog plana upravljanja posjetiteljima i uspostave mjera za praćenje posjetitelja	2.9. IZRADA AKCIJSKOG PLANA UPRAVLJANJA POSJETITELJIMA	Dubrovačko-neretvanska županija	100.000,00 kn
Usluge izrade Akcijskog plana upravljanja posjetiteljima i uspostave mjera za praćenje posjetitelja	2.10. MJERE PRAĆENJA BROJA POSJETITELJA	Dubrovačko-neretvanska županija	95.000,00 kn
Nabava i uspostava opreme za uspostavu videonadzora za zaštitu od požara	2.11. NABAVA I POSTAVLJANJE OPREME I SUSTAVA TEHNIČKE ZAŠTITE	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ	710.000,00 kn

Prikaz autora

Grad Ploče je u sklopu projektne aktivnosti 2. proveo ukupno 7 nabava. Obzirom da je jedna nabava imala dvije Odluke o utvrđenim nepravilnostima u radu će detaljno opisati postupak kao i greške.

Uređenje posjetiteljskog centra vrata Neretve i planinarskog doma - rekonstrukcija škole u Baćini je projektni element 2.1 u sklopu kojeg je proveden otvoreni postupak javne nabave u dvije grupe za koji nije bilo ex. ante kontrole. Jedna grupa je bila rekonstrukcija posjetiteljskog centra, a druga izgradnja promatračnice. Grad Ploče je započeo postupak javne nabave Zahtjevom za početak postupka javne nabave. Nakon Odluke o pokretanju postupka javne nabave ovlašteni službenik je proveo analizu tržišta te prethodno savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima. Poziv na nadmetanje objavljen je 9. siječnja 2019. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Javno otvaranje ponuda je bilo 30. siječnja 2019. godine, a uz ovlaštene predstavnike naručitelja bili su prisutni i ovlašteni predstavnici ponuditelja. Utvrđeno je kako je pristiglo ukupno 10 ponuda, po pet za svaku grupu. Prilikom pregleda dostavljenih jamstava za ozbiljnost ponude utvrđeno je kako ponuda ponuditelja Doko građenje d.o.o. za grupu II. nije valjana jer nije dostavljeno jamstvo te je navedena ponuda ocijenjena nepravilnom i odbijena je sukladno članku 295. stavku 1. Zakona koji glasi da je javni naručitelj obvezan odbiti ponudu za koju utvrdi da je nepravilna, neprikladna ili neprihvatljiva. Slijedeći postupak je bio pregled traženih kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, odnosno provjera postoje li osnove za isključenje gospodarskog subjekta i utvrđeno je kako ne postoje osnove za isključenje niti jednog gospodarskog subjekta. Prilikom pregleda uvjeta sposobnosti utvrđeno je kako za grupu 1. i grupu 2. ponuditelj Medius d.o.o nije dostavio odgovarajuću dokumentaciju te je putem Elektroničkog oglasnika javne nabave zatražena dopuna dokumentacije. U zakonski propisanom roku ponuditelj nije dostavio traženu dokumentaciju. Ponude ponuditelja Medius d.o.o. za grupu I. i grupu II. su ocijenjene nepravilnima. Nakon toga naručitelj je izvršio analizu valjanosti ponuda prema kriteriju za odabir ponuda. Maksimalan broj bodova koji svaka ponuda može dobiti po kriteriju cijene je 75 bodova. Računa se koristeći formulu $F = CP_{min} / CP_r * 75$, gdje je:

- F broj bodova koji ostvari ponuda
- CP_{min} cijena ponude s najnižom ponuđenom cijenom
- CP_r cijena ponude koja se ocjenjuje

Maksimalan broj bodova koji svaka ponuda može dobiti po kriteriju jamstvenog roka je 25 bodova koristeći tablicu iz DON-a . Izračunom je utvrđeno kako slijedi u tablicama 3. i 4.

Tablica 3. Bodovanje grupa 1.

	EDING d.o.o.	DOKO GRAĐENJE d.o.o.	MGA NERETNINE d.o.o.	TEHNO-ELEKTRO d.o.o.
Cijena ponude	2.794.450,80	2.151.760,36	2.643.419,65	3.282.303,77
Cijena ponude s najnižom cijenom	2.151.760,36			
Broj bodova	57,75	75,00	60,75	49,50
Ponuđeno trajanje jamstvenog roka	36	60	60	60
Broj bodova	9	25	25	25
Ukupan broj bodova	66,75	100,00	85,75	74,50

Prikaz autora

Tablica 4. Bodovanje grupa II.

	EDING d.o.o.	MGA NERETNINE d.o.o.	TEHNO-ELEKTRO d.o.o.
Cijena ponude	347.421,76	491.338,74	389.858,32
Cijena ponude s najnižom cijenom	347.421,76		
Broj bodova	75,00	53,25	66,75
Ponuđeno trajanje jamstvenog roka	36	60	60
Broj bodova	9	25	25
Ukupan broj bodova	84,00	78,25	91,75

Prikaz autora

Rangiranjem ponuda povjerenstvo predlaže da gradonačelnik Grada Ploča za grupu I. izabere ponudu ponuditelja DOKO GRAĐENJE d.o.o. ukoliko se osiguraju dodatna sredstva u iznosu od 160.000,00 kn budući je ponuda ostvarila maksimalan broj bodova, te da se za grupu II. izabere ponuda ponuditelja Tehno-elektr o d.o.o. ukoliko se osiguraju dodatna sredstva u iznosu od 90.000,00 kn budući je ostvarila najveći broj bodova.

Gradonačelnik Grada Ploča 28. veljače 2019. godine donio je odluku o odabiru ekonomski najpovoljnije ponude kojim je prihvatio prijedlog povjerenstva. Odlukom je odabrana ponuda ponuditelja Doko građenje d.o.o. za grupu I. sa cijenom od 2.151.760,36 kn (bez PDV-a) te ponuda ponuditelja Tehno-elektr o za grupu II. sa cijenom od 389.858,32 kn (bez PDV-a).

Prilikom provjere prihvatljivosti troškova Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata donijela je dvije Odluke o utvrđenim nepravilnostima.

Prva odluka o utvrđenim nepravilnostima se odnosi na Grupu I. ove nabave. Naručitelj je uspoređivao cijene bez PDV-a iako sukladno odredbama članka 294. javni naručitelj koji nije u sustavu PDV-a uspoređuje cijene s PDV-om. Iako u konačnici uspoređivanje cijena nije imalo nikakav utjecaj na izbor najpovoljnije ponude i u skladu je s DON-om u suprotnosti je s člankom 294. Prema tome u ovoj situaciji je moglo doći do nepravilnosti jedino u fazi ocjenjivanja ponuda što nije ovdje slučaj. Međutim iz dokumentacije je vidljivo da Ugovor o javnoj nabavi nije sklopljen u skladu s odabranom ponudom. Naručitelj je donio odluku o odabiru ponuditelja Doko građenje d.o.o. u iznosu od 2.151.760,36 kn bez PDV-a, dok je ugovor sklopljen na ukupni iznos od 2.689.700,45 kn s PDV-om. Sporni iznos od 537.940,09 kn se smatra neprihvatljivim te je određena jednostavna finansijska korekcija u istom iznosu.

Druga odluka o utvrđenim nepravilnostima se odnosi na Grupu II. iste nabave, te su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

1. Restriktivni uvjet ekonomске i finansijske sposobnosti
2. Ugovor o javnoj nabavi nije sklopljen u skladu s odabranom ponudom

Restriktivni uvjet ekonomске i finansijske sposobnosti se odnosi na dokazivanje minimalnog godišnjeg prometa, odnosno prilikom izrade dokumentacije o nabavi nije razvidno moraju li gospodarski subjekti dokazati minimalni godišnji promet u odnosu na procijenjenu vrijednost cjelokupne nabave ili samo određene grupe. Sukladno članku 258. stavak 2. i 4. Zakona o javnoj nabavi minimalni godišnji promet ne smije prelaziti dvostruku vrijednost procijenjene vrijednosti nabave odnosno grupe. U ovoj nabavi je utvrđeno da je uvjet ekonomске i finansijske sposobnosti određen tako da prelazi maksimum i kao takav je određen u prekomjernom iznosu što djeluje restriktivno i ograničavajuće na potencijalne prijavitelje grupe II. Slijedom navedenog SAFU je utvrdio postojanje nepravilnosti te odredio finansijsku korekciju od 5 % prihvatljive vrijednosti sklopljenog ugovora za grupu II. što iznosi 21.596,09 kn. Uvidom u Odluku o odabiru ponuditelja odabrana je ponuda ponuditelja Tehno-elektra d.o.o. u iznosu od 389.858,32 kn bez PDV-a, dok je ugovor sklopljen na iznos 487.322,90 kn s PDV-om. Izvršimo li usporedbu odluke o odabiru i ugovora vidljivo je da Ugovor nije sklopljen u skladu s odabranom ponudom, odnosno ugovor je trebao biti sklopljen na iznos 389.858,32

kn bez PDV-a. Samim time iznos PDV-a predstavlja jednostavnu finansijsku korekciju u iznosu od 107.980,47 kn .

Grad Ploče je do sad proveo više projekata sufinanciranih sredstvima EU-a. Ukoliko usporedimo ukupne vrijednosti projekata, „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine doline Neretve“ kao jedan od najvećih te Dječji vrtić Staševica s vrijednostima korekcija dobijemo iznos oko 4%, dok kod drugih projekata nije bilo većih korekcija. Obzirom da se većinom za projekte isplaćuje predujam pa se daljnja sredstva isplaćuju po odobrenjima svako tri ili šest mjeseci smatram da je puno realnije gledati rashode koji su prikazani u sljedećoj tablici. U 2019.godini Grad Ploče je imao ukupno rashoda 46.098,156,01 kn dok je rashoda koji će biti financirani iz EU fondova imao 5.612.886,72 kn, udio „EU rashoda“ je 12% u ukupnim rashodima. U 2020. godini ukupni rashodi su bili 55.297.496,87 kn, dio rashoda koji će biti financirani iz EU fondova 15.098.278,87 kn a udio „EU rashoda“ iznosi 27%.

Tablica 5: prikaz rashoda po Izvršenju proračuna Grada Ploča

Godina	2020.	2019.
Rashodi (EU projekti)	15.098.278,87 kn	5.612.886,72 kn
Ukupni rashodi	55.297.496,42 kn	46.098.156,01 kn
Udio	27%	12%

Prikaz autora

10. ZAKLJUČAK

Iz Statističkih izvješća o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj koja objavljuje Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta odnosno Uprava za politiku javne nabave uočava se kontinuiran rast vrijednosti javne nabave u RH od 2010. godine do 2020. godine. Ukupna vrijednost objavljenih ugovora i okvirnih sporazuma u 2020. godini iznosi 47.068.433.549 kn bez PDV-a, vrijednost evidentirane jednostavne nabave iznosi 11.738.977.596 kn bez PDV-a. U 2020. godini objavljeno je 2.788 ugovora financiranih iz EU fondova u vrijednosti 14.790.780.107 kn bez PDV-a. Udio broja ugovora financiranih iz EU fondova u odnosu na broj objavljenih ugovora iznosi 12,15%, dok vrijednost ugovora financiranih iz EU fondova u ukupnoj vrijednosti objavljenih ugovora i okvirnih sporazuma iznosi 31,42%. Ovi podaci govore o važnosti javne nabave, EU fondova ali i činjenici da stručnjaci za javnu nabavu postaju iznimno bitna profesija za koju se isplati odlučiti.

EU fondovi predstavljaju javna sredstva poreznih obveznika EU i dio su zajedničkog proračuna država članica koja se između ostalog koriste kroz finansijske instrumente za ostvarivanje strateških ciljeva. Vrijednosti ugovora sufinanciranih iz EU fondova vjerojatno su posljedica činjenice da se finansijska perspektiva 2014.-2020. približila kraju te se velik broj projekata završava. Za očekivati je i daljnji nastavak rasta ovakvih vrijednosti u novoj finansijskoj perspektivi u razdoblju od 2021. do 2027. godine.

Gradu Ploče je za jedan dio postupaka javne nabave SAFU odredila finansijske korekcije, međutim ukupan iznos tih korekcija je male vrijednosti (4% od ukupne vrijednosti svih postupaka nabave provedenih u sklopu EU projekta). Uzimajući u obzir podatke o udjelu i vrijednosti rashoda koji su sufinancirani iz EU fondova u Gradu Ploče, može se zaključiti kako je Grad Ploče uspješan u prijavi projekata sufinanciranih iz EU fondova i provedbi postupaka nabave u sklopu tih projekata.

LITERATURA:

1. Plan nabave Grada Ploča za 2021. godinu (Službeni glasnik Grada Ploča 9/2020)
2. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/2017, 75/2020)
3. Pravilnik o elektroničkoj žalbi u javnoj nabavi (Narodne novine 101/2017)
4. Pravilnik o izobrazbi u području javne nabave (Narodne novine 65/2017)
5. Pravilnik o nadzoru nad provedbom Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 65/2017)
6. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u postupcima javne nabave (Narodne novine 101/2017)
7. Pravilnik o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti (Službeni glasnik Grada Ploča 1/2017)
8. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (Službeni glasnik Grada Ploča 4/2017)
9. Statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu (EOJN)
10. Uredba o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (Narodne novine 90/2007, 114/2007, 29/2012, 56/2013, 24/2016)
11. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/160)

ILUSTRACIJE:

Tablica 1. Prikaz projektnih nabava kroz element 1 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

Tablica 2. Prikaz projektnih nabava kroz element 2 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

Tablica 3. Bodovanje grupa 1.

Tablica 4. Bodovanje grupa II.

Tablica 5. Prikaz rashoda po Izvršenju proračuna Grada Ploča

Slika 1. Plan nabave Grada Ploča

Slika2. Registar ugovora Grada Ploča

POPIS TABLICA:

Tablica 1. Prikaz projektnih nabava kroz element 1 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

Tablica 2. Prikaz projektnih nabava kroz element 2 s označenim projektnim nabavama Grada Ploča

Tablica 3. Bodovanje grupa 1.

Tablica 4. Bodovanje grupa II.

Tablica 5. Prikaz rashoda po Izvršenju proračuna Grada Ploča

POPIS SLIKA:

Slika 1. Plan nabave Grada Ploča

Slika 2. Registar ugovora Grada Ploča

IZJAVA

Izjavljujem pod punom moralnom odgovornošću da sam završni rad izradila samostalno, isključivo znanjem stečenim na stručnom preddiplomskom studiju Financijski menadžment, služeći se navedenim izborima podataka i uz stručno vodstvo mentora Jelena Kiš dipl.oec, kojoj se još jednom srdačno zahvaljujem.